

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)

รายวิชา ๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท (Theravada Philosophy)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โครงการขยายห้องเรียน	วัดไชยชุมพลชนะสงคราม พระอารามหลวง จังหวัดกาญจนบุรี

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท (Theravada Philosophy)
2. จำนวนหน่วยกิต	๓ หน่วยกิต (๓ - ๐ - ๖)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชา เฉพาะสาขา
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	พระครูสิริกาญจนารักษ์
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๓
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy)
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	(ไม่มี)
8. สถานที่เรียน	โครงการขยายห้องเรียน วัดไชยชุมพลชนะสงคราม พระอารามหลวง จังหวัดกาญจนบุรี
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	- เพื่อให้นิสิตรู้และเข้าใจหลักธรรมได้อย่างถูกต้องและสามารถชี้แจงลักษณะที่น่าสมัยในหลักพุทธปรัชญาได้ - เพื่อให้มีทักษะในการติดตามหลักพุทธปรัชญาและปฏิบัติตนโดยถูกต้อง, สามารถนำพุทธปรัชญาไปใช้ในการดำเนินชีวิตและแนะนำผู้อื่นได้ - เพื่อให้รู้และเข้าใจวิธีคิดอย่างมีเหตุผลตามหลักพุทธปรัชญาโดยเปรียบเทียบกับลัทธิปรัชญาร่วมสมัยได้ - เพื่อให้เกิดศรัทธา ซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของพุทธปรัชญายิ่งขึ้น - เพื่อเป็นผู้มีวิจารณญาณในการดำเนินชีวิต สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีเหตุผล - ปฏิบัติถูกต้อง เป็นอารยชน มีความสอดคล้องกับเอกลักษณ์ และวัฒนธรรม
วัตถุประสงค์	

๑. นิสิตได้ศึกษากรอบแนวคิดเรื่องปรัชญาและประวัติและพัฒนาการของปรัชญาก่อนสมัยพุทธกาลและปรัชญาร่วมสมัยพุทธกาลและปัญหาข้อแตกต่างระหว่างพุทธศาสนากับปรัชญา
๒. นิสิตได้ศึกษาแนวคิดเรื่องอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ในพุทธปรัชญาเถรวาทมีความเข้าใจนำไปดำเนินชีวิตและแนะนำผู้อื่นได้
๓. นิสิตมีความสามารถวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดของพุทธปรัชญาเถรวาทกับปรัชญาตะวันตก และตะวันออกได้ ในประเด็นปัญหาเชิงปรัชญา
๔. นิสิตเกิดศรัทธาในพุทธปรัชญา และปฏิบัติของพระพุทธเจ้า
๕. นิสิตรู้วิธีและเข้าใจการประยุกต์ใช้แนวคิดของพุทธปรัชญาเถรวาทมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตและสังคมได้
๖. นิสิตปฏิบัติได้ถูกต้อง นำพุทธปรัชญาไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสังคมไทย ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และลักษณะเด่นแห่งเอกลักษณ์ไทย

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษายุคใหม่
๒. เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัย
๓. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับความเป็นที่แท้จริง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษากรอบแนวคิดพื้นฐานของพุทธปรัชญา - ขอบเขตคุณค่าและความสำคัญของอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท – หลักการสำคัญในศาสตร์เหล่านี้ วิเคราะห์หลักพุทธธรรมะ พุทธปรัชญากับวิถีชีวิตร่วมสมัย และพุทธปรัชญาแบบการพัฒนามนุษย์และสังคม

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษด้วยตนเอง
๔๕ ชม.	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มี	๖ ชม. / สัปดาห์ รวม ๙๐ ชม.

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

๑. อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์และทางเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์และในระหว่างห้องเรียน
๒. อาจารย์ประจำรายวิชา จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชม. / สัปดาห์ ณ ห้องอาจารย์หรือสถานที่ตามนัดให้กับนิสิตที่ต้องการจะปรึกษา

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. คุณธรรม จริยธรรม	๑.๒ วิธีการสอน	๑.๓ วิธีการวัดและประเมินผล
---------------------	----------------	----------------------------

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติของหลักสูตรดังนี้ ๑) ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมเลียบละและซื่อสัตย์สุจริต ๒) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อแย้งและลำดับความสำคัญของปัญหา ๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ๔) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม ๕) ซาบซึ้งในอรรถรสแห่งหลักธรรมอันได้จากการแปลและแต่งภาษาบาลี ทั้งนี้เพราะรู้และเข้าใจความหมายของหลักธรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	- บรรยายความหมายของคำเฉพาะ พร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา ที่สอดคล้องกับเรื่องเพื่อความชัดเจนทางปรัชญา - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้นิสิตหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง - มอบหมายงาน	- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒. ความรู้	๒.๒ วิธีการสอน	๒.๓ วิธีการวัดและประเมินผล
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพุทธปรัชญาเถรวาท สามารถนำมาประยุกต์ใช้เรียนรู้วิธีการคิดและวางท่ามีต่อกลุ่มแนวคิด รวมถึงการแก้ไข	- บรรยาย อภิปราย ทำงานกลุ่ม นำเสนอรายงาน วิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่	- ทดสอบกลางภาค สอบปลายภาคด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับความคิดเชิงปรัชญาในสังคมปัจจุบัน	เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ	
๓. ทักษะทางปัญญา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา - มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับพุทธปรัชญาเถรวาท สามารถนำมาประยุกต์ใช้เรียนรู้วิธีการคิดและวางท่าทีต่อกลุ่มแนวคิดรวมถึงการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับความคิดเชิงปรัชญาในสังคมปัจจุบัน	- มอบหมายให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - สะท้อนแนวคิดจากการประพจน์	- สอบกลางภาค - สอบปลายภาค - การนำเสนอการวิเคราะห์กรณีศึกษา
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา	๔.๒ วิธีการสอน - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคลหรืออ่านบทความงานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน	๔.๓ วิธีการวัดและประเมินผล - ประเมินตนเอง และเพื่อนด้วยการสังเกตการทำงานร่วมกัน - รายงานที่และนำเสนอ / พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง (รายงานสรุป)
๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๕.๒ วิธีการสอน	๕.๓ วิธีการวัดและประเมินผล
๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการเทคโนโลยีสารสนเทศ - ทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน - ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา - ทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตปรับปรุงด้วยแนวคิดของตนในการทำรายงาน	- อภิปราย - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากหนังสือ website สื่อการสอน e – learning และทำรายงาน - นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม	- ผลจากการสอบกลางภาค และปลายภาค - การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปราย และวิธีการอภิปราย - ผลจากการให้ทำรายงาน จะเห็นการพัฒนาการใช้ตัวเลขคะแนนเป็นตัววัด

- ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร การส่งงานทาง เมล์ ไลน์ เฟสบุค - ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม		
--	--	--

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

เวลาการบรรยาย ๑๕ สัปดาห์ ๆ ละ ๓ คาบ คาบละ ๕๐ นาที รวม ๔๕ คาบ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑.	- แนะนำแผนการสอน - ลักษณะของปรัชญาต่าง ๆ - แนวคิดปรัชญาตะวันตก - แนวคิดปรัชญาตะวันออก	๓	- แนะนำรายละเอียดวิชา - ชี้แจงการวัดผล	พระครูสิริกาญจนภิรักษ์
๒	บท นำ (ต่อ) - บริบทแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาเถรวาท	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ / จัดแบ่งกลุ่ม มอบหมายงาน	พระครูสิริ ๙
๓	บทนำ (ต่อ) - การจัดกลุ่มปรัชญาอินเดีย - ทศนะปรัชญาอินเดียก่อนสมัยพุทธกาลและร่วมสมัย	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ	พระครูสิริ ๙
๔	บทที่ ๑. พุทธปรัชญาเถรวาท - หัวข้อธรรมที่น่าสนใจศึกษา - บุญญัตติ - สัจจะ	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ / มอบหมายงาน	พระครูสิริ ๙
๕	บทที่ ๑ พุทธปรัชญาเถรวาท - หัวข้อธรรมที่น่าสนใจศึกษา - ชันท์ห้า - ไตรลักษณ์	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายกลุ่ม / สรุปสาระสำคัญ	พระครูสิริ ๙
๖	บทที่ ๑ พุทธปรัชญาเถรวาท - หัวข้อธรรมที่น่าสนใจศึกษา - อภิวรรค - อริยสัจ	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ / มอบหมายงาน	พระครูสิริ ๙

	- ศึกษา ๓			
๗	บทที่ ๑ พุทธปรัชญาเถรวาท - หัวข้อธรรมที่น่าสนใจศึกษา - หลักกรรมกับความเชื่อของคนไทย - นิพพาน - ฌาน - ญาณ	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ	พระครูสิริ ๙
๘	สอบกลางภาค	๓	ข้อสอบอัตนัย	พระครูสิริ ๙
๙ - ๑๐	บทที่ ๑ พุทธปรัชญาเถรวาท - หัวข้อธรรมที่น่าสนใจศึกษา - ปฏิจ্ঞสมุปบาท	๖	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ	พระครูสิริ ๙
๑๑ - ๑๒	บทที่ ๒ ญาณวิทยาในพุทธปรัชญา - ความหมายญาณวิทยา - อายุตนะภายนอก – ภายใน - ปัญจะ - วิปัสสนา - เหตุเกิดปัญญา - กาลามสูตรตรัสแก่ชาวกาลามะ	๖	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ / มอบหมายงาน	พระครูสิริ ๙
๑๓	บทที่ ๓ สุนทรียศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท - ความหมายของสุนทรียศาสตร์ - ความงามในพุทธปรัชญา - คำสอน - ความงามในพิธีกรรม - ความงามในวิถีปฏิบัติ - ความงามในศิลปะ	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ	พระครูสิริ ๙
๑๔	บทที่ ๔ จริยศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท - ความหมายจริยศาสตร์ในพุทธปรัชญา - ศีลธรรม ศีล ๕ - ๘ - ๑๐ - ๒๒๗ - คุณธรรม สุจริต – ทุจริต	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / อภิปรายในชั้นเรียน / สรุปสาระสำคัญ	พระครูสิริ ๙
๑๕	- สรุปผลการศึกษาพุทธปรัชญาทั้งหมด - แนะนำวิธีการสอบปลายภาค	๓	ทำความเข้าใจ / ปรีกษา / แนะนำ	พระครูสิริ ๙

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑. คุณธรรม จริยธรรม	การสังเกต / การเข้าห้องเรียน	ทุกสัปดาห์	๑๐
๒. ความรู้	การสอบกลางภาค	๘	๑๐
๓. ทักษะทางปัญญา	สอบปลายภาค	๑๖	๖๐
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	การถาม - ตอบ / การอภิปรายเดี่ยวและกลุ่ม		๑๐
๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	แทรกเข้ากับงานต่าง ๆ ที่กระจายไปใน ข้อ ๑ - ๔	ทุกสัปดาห์	๑๐

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

- กรรมที่ปณี, พระพรหมโมลี(วิลาส ญาณวโร), สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, ๒๕๔๕
- แก่นปรัชญายุคกลาง, กิริติ บุญเจือ, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กทม. ๒๕๕๐
- จดหมายเปิดผนึก เล่าเรื่อง ปรัชญาอินเดีย, กนกบุญ (ศาสตราจารย์พิเศษอดิศักดิ์ ทองบุญ ราชบัณฑิต, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗
- ปรัชญากรีก บ่อเกิดภูมิปัญญาตะวันตกฐ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต), สำนักพิมพ์สยามพิมพ์ครั้งที่ ๔, ๒๕๕๐
- ปรัชญากรีก ระยะก่อตัว, กิริติ บุญเจือ, สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, ๒๕๔๕
- ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction Philosophy) รองศาสตราจารย์สถิต วงศ์สวรรค์, บริษัท รวมสาส์น (1977) จำกัด พิมพ์ครั้งที่ ๒, กทม., ๒๕๓๗
- ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction Philosophy) รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา อ่อนค้อม, บริษัทอักษราพิพัฒน์ จำกัด, พิมพ์ครั้งที่ ๖, ๒๕๔๕
- ปรัชญาเบื้องต้น, คณาจารย์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์โดย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กทม., ๒๕๕๑
- ปรัชญาเบื้องต้น, ผศ. บุญมี แทนแก้ว และคณะ, พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์ พิมพ์ครั้งที่ ๓, กทม., ๒๕๔๔
- ปรัชญาประยุกต์ ชุดอินเดีย, จำนง ทองประเสริฐ, บริษัทตันอ้อแกรมมี จำกัด, กทม. ๒๕๓๙
- ปรัชญาเบื้องต้น, บุญมี แทนแก้ว และคณะ, พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์, กทม., ๒๕๔๑
- ปรัชญาอินเดีย, รองศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ แสนบุราณ, สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ วัชรบุรพา, กทม., ๒๕๔๗
- ปวงปรัชญาจีน, พัน ดอกบัว, สำนักพิมพ์สยาม, พิมพ์ครั้งที่ ๓, กทม. ๒๕๔๙
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), ๒๕๔๕
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์, พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), ๒๕๕๖
- พุทธธรรม ฉบับปรัชญา, พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), ๒๕๕๖

- พุทธปรัชญาเถรวาท, ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญมี แท่นแก้ว, พิมพ์ที่ โอ. เอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์, กทม.

๒๕๔๕

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- ความรู้ในพุทธปรัชญา -CRS Mahidol www.crs.mahidol.ac.th/crsblog/wp-content/.../03/EpistemologyinBuddhistphilo.doc
- สุนทรียศาสตร์ จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี
- สุนทรียศาสตร์ ศาสตร์แห่งสุนทรียะ, จัดทำโดย อาจารย์อัมมิตา ทศกร , ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, วิทยาเขตปัตตานี , :ข้อมูลทางบรรณานุกรม อัมมิตา แสงชัย. "สุนทรียศาสตร์ ศาสตร์แห่งสุนทรียะ". นิตยสารไพบอาร์ท ปีที่ 1 ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม 2547),
- สุนทรียศาสตร์ 1,juntima tuntima.blogspot.com/2007/11/1.htm2/Jutima เขียนโดย สุนทรียที่ 13:48, 2 พ.ย.2550
- ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ นิยาย พิธีกรรม ,บทวิเคราะห์เรื่องพุทธปรัชญา

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- จริยศาสตร์ Ethics | Philosophy & Religion <https://dhrammad>
- จริยศาสตร์เชิงคุณธรรม (virtue ethics) มีบทบาทสูงมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ เช่น นอกจากนั้น จริยศาสตร์ของพระพุทธศาสนายังสัมพันธ์กับปรัชญาสังคม (Social Philosophy) a.wordpress.com/philosophyreligion/...pure.../จริยศาสตร์,/
- ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ นิยาย พิธีกรรม พุทธจริยศาสตร์ ,ดวงเด่น นุเรมรัมย์

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชานี้ นักศึกษาได้จัดทำเป็นกิจกรรมทางวิชาการในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาและผู้เข้าร่วม ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการเสวนากลุ่ม ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผู้เรียน
- ๒) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน
- ๓) จัดทำแบบประเมินรายวิชา และแบบประเมินผู้สอน
- ๔) ให้การเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ซึ่งจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับทางผู้สอนได้

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

กลยุทธ์ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอน ดังนี้

- ๑) การศึกษา สังเกตการณ์ การสอน ของผู้ร่วมทีมการสอน
- ๒) ประเมินผลคะแนนที่ได้จากการสอบทุกครั้ง
- ๓) ประเมินทบทวนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ

๓. การปรับปรุงการสอน

ภายหลังจากการประเมินการสอนในข้อ ๓ เสร็จแล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมเสวนาในการระดมสมอง เพื่อหาข้อดีที่ดีที่สุด และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

๑) จัดให้มีการสัมมนา เรื่องการจัดการเรียนรายวิชานี้

๒) การทำวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างการสอนรายวิชานี้กำลังดำเนินไป ผู้สอนต้องมีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชาเป็นระยะ จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงการพิจารณาจากผลการสอบประจำบท การสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวมในวิชานี้ ดังนี้

๑) การทวนสอบ การให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ท่านอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา

๒) ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบจากรายงาน หลักการให้คะแนนสอบและการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากการประเมินผลและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาแล้ว ได้มีการจัดการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพ ดังนี้

๑) ปรับปรุงรายวิชาทุก ๆ ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลงานทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ ๔.

๒) อาจเปลี่ยน หรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีมุมมองในเรื่องราวความรู้จากรายวิชานี้มา แก่ปัญหาต่าง ๆ ได้ หรืองานวิจัยแนวคิดใหม่ๆของผู้สอน